

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/27/2020
Identifikačné číslo spisu: 1414010372
Dátum vydania rozhodnutia: 06.10.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1414010372.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej, v trestnej veci proti obvinenému A. G. a spol., pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 6. októbra 2020 v Bratislave, o dovolaniach obvinených A. G. a S. G. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 18. januára 2017, sp. zn. 1To/79/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku dovolanie obvineného A. G. odmieta.

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvinenej S. G. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej tiež „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) z 20. októbra 2015, sp. zn. 2T/145/2014 bol obvinený A. G. (ďalej tiež „obvinený“ alebo „dovolateľ“) uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona a obvinená S. G. (ďalej tiež „obvinená“ alebo „dovolateľka“) z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že:

- v dobe od 22.2.2012 do 23.2.2012 v I. na P. ulici X, A. G. po vzájomnej dohode so S. G., v úmysle získať finančné prostriedky, predstieral zástupcom spoločnosti O. S. W. K., že cez spol. S., s.r.o. I., zastúpenou konateľkou S. G., zabezpečí spoločný podnik týkajúci sa informačných technológií, bezpečnosti a fiškálnych zariadení a systémov na území Slovenskej republiky, Bulharska, Maďarska, Českej republiky a Rumunska, v dôsledku čoho spoločnosť O. S. W. K. uzavrela dňa 22.2.2012 v I. na P. ulici X so spoločnosťou S., s.r.o. I. zmluvu o pôžičke, ktorú spolu s blanco zmenkou a zmluvou o vyplnení zmenky a o ďalšej záruke podpísala S. G. s tým, že spoločnosť poskytne S., s.r.o. I. 250.000,- Eur na zabezpečenie podniku, pričom dňa 23.2.2012 previedla na účet spol. S., s.r.o. Bratislava č. XXXXXXXXXXXX vo K., a.s. I., vedený v pobočke banky na ulici P. L. X v I., uvedenú sumu, ktorú majiteľka účtu, S. G., postupne vybrala pre A. G. a použila pre vlastnú potrebu, čím pošk. spoločnosti, v súčasnosti J. J. S.A., E. XX/XX, XX XXX R., spôsobili škodu vo výške 250.000,- Eur.

Za to okresný súd uložil:

- obvinenému A. G. podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 37 písm. m), § 38 ods. 4 Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov, pre výkon ktorého ho podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom strázenia a podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona mu uložil aj ochranný dohľad v trvaní 2 rokov,

- obvinenej S. G. podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 36 písm. b), písm. e), písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov, pre výkon ktorého ju podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia a podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona jej uložil aj ochranný dohľad v trvaní 2 rokov.

Súd prvého stupňa zároveň podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvineným povinnosť nahradiť poškodenej spoločnosti J. J. S.A., R. škodu vo výške 250.000,- eur.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podali obvinení odvolania, ktoré Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 18. januára 2017, sp. zn. 1To/79/2016 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti naposledy označenému uzneseniu krajského súdu podali obvinení A. G. a S. G. vo svoj prospech, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Dušana Kolesára, advokáta so sídlom v Bratislave, Laurinská 12, dovolania (jedným písomným podaním), a to z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaných (jedným písomným podaním) dovolaní obvinení vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu vyplývajúcejmu z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku namietali porušenie ich práva na obhajobu zásadným spôsobom, pretože v doterajšom konaní neboli vykonané dôkazy navrhnuté obhajobou podaniami zo 14. mája 2015 a 18. januára 2017 s tým, že nebol vypočutý ani navrhovaný svedok O. Z., na ktorého sa v konaní odvolávali viaceré osoby, pričom s vykonaním tohto dôkazu súhlasil aj prokurátor Krajskej prokuratúry Bratislava, pretože rovnako považoval jeho výsluch za potrebný a účelný. V tejto súvislosti obvinení okresnému súdu v podaných dovolaniach vyčítali, že vykonanie vyššie uvedených dôkazov zamietol, podľa ich názoru, bez náležitého odôvodnenia, s čím sa nevyporiadal ani odvolací súd. Porušenie práva na obhajobu videli obvinení aj v tom, že výsluch svedka O. I. D. bol, podľa ich názoru, vykonaný nezákonným spôsobom, pretože pribratý tlmočník K. J. bol nespôsobilý na tlmočenie, súd, prokurátor a obhajoba boli nútení komunikovať so svedkom nedokonalou angličtinou.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, obvinení namietali, že v pôvodnom trestnom konaní boli, podľa ich názoru, porušené ustanovenia a zásady pre ukládanie trestu, a to aj v súvislosti s predchádzajúcim odsúdením obvineného A. G. rozsudkom Okresného súdu Malacky z 24. februára 2016, sp. zn. 3T/10/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 8. decembra 2016, sp. zn. 2To/99/2016, ktorými bol naposledy spomínanému obvinenému uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov za obdobnú trestnú činnosť, čo znamená, že spolu s trestom v prejednávanej veci bol dotknutý obvinený odsúdený spolu na 24 rokov, čo sa javí ako neprimerane prísne najmä z dôvodu, že pri rešpektovaní zásad pre ukládanie trestu by prichádzala do úvahy absorpčná zásada vzhľadom na obdobie páchania jednotlivých skutkov a skutočnosť, že trest v prejednávanej veci bol uložený predtým, ako sa vyššie označený rozsudok Okresného súdu Malacky stal právoplatným. V tejto súvislosti považoval obvinený právnu úvahu krajského súdu týkajúcu sa neuloženia súhrnného trestu v prejednávanej veci za nesprávnu.

Naplnenie dovolacieho dôvodu plynúceho z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, podľa názoru obvinených, súvisí v prejednávanej veci s princípom ultima ratio a hmotnoprávnymi ustanoveniami Trestného zákona, a to jeho § 8, § 15 a § 17. Zároveň v tejto súvislosti dovolatelia namietali absenciu subjektívnej aj objektívnej stránky na ich strane.

Záverom podaných dovolaní obvinení poukázali na skutočnosti súvisiace s dovolaním, na záverečné reči obhajcu a dôvody odvolania podaného v prejednávanej veci.

Na základe vyššie uvedených dôvodov obvinení navrhli, aby dovolací súd vyslovil, že v úvode označeným uznesením krajského súdu a rozsudkom okresného súdu bol porušený zákon alebo ustanovenia o konaní, ktoré im predchádzalo v neprospech obvinených, z dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. h) a písm. i) Trestného poriadku, aby dovolaním napadnuté rozhodnutia zrušil a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol v inom zložení senátu.

Prokurátor Krajskej prokuratúry v Bratislave sa k dovolaniam obvinených nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaniach posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolaní a zistil, že dovolania boli podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], boli podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobami oprávnenými na ich podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], pokiaľ ide o dovolanie podané obvinenou S. G. v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolania spĺňajú obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinení pred podaním dovolaní využili svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Najvyšší súd Slovenskej republiky však zároveň dospel k záveru, že vyššie uvedené dovolania je potrebné na neverejnom zasadnutí odmietnuť, pretože je zrejmé, že dovolanie podané A. G. bolo podané oneskorene [§ 382 písm. a) Trestného poriadku] a vo vzťahu k dovolaniu podanému S. G. nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku [§ 382 písm. c) Trestného poriadku].

K výroku o odmietnutí dovolania obvineného A. G.:

Podľa § 370 ods. 1, veta druhá, Trestného poriadku ak sa dovolanie podáva v prospech obvineného, možno ho podať do troch rokov od doručenia rozhodnutia obvinenému; ak sa rozhodnutie doručuje obvinenému a aj jeho obhajcovi alebo zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho doručenia, ktoré bolo vykonané najneskôr.

Podľa § 63 ods. 4, veta prvá, Trestného poriadku lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa skončí uplynutím toho dňa, ktorý svojím pomenovaním alebo číselným označením zodpovedá dňu, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty.

Ak pripadne koniec lehoty na deň pracovného pokoja alebo pracovného voľna, pokladá sa za posledný deň lehoty najbližší budúci pracovný deň; to neplatí pre lehotu väzby (§ 63 ods. 5 Trestného poriadku).

Z predloženého spisu je zrejmé, že v prejednávanej veci sa konanie pred okresným, ako aj krajským súdom viedlo proti obvinenému A. G. ako konanie proti ušlému. V takomto prípade sa, vychádzajúc z ustanovenia § 361 Trestného poriadku, písomnosti určené obvinenému doručujú iba obhajcovi, preto aj vyššie označené napadnuté uznesenie krajského súdu o zamietnutí odvolania obvineného bolo doručované len jeho obhajkyni, a to 8. februára 2017, čo znamená, že lehota na podanie dovolania v prospech obvineného podľa § 370 ods. 1 Trestného poriadku uplynula 10. februára 2020 (koniec lehoty podľa § 63 ods. 4 Trestného poriadku pripadol síce na 8. februára 2020, vzhľadom ale na to, že išlo o sobotu, koniec lehoty v súlade s ustanovením § 63 ods. 5 Trestného poriadku pripadol na 10. februára 2020). Obvinený však dovolanie podal na poštovú prepravu 21. februára 2020, teda evidentne oneskorene po uplynutí zákonom stanovenej lehoty.

Preto najvyšší súd dovolanie obvineného podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku ako oneskorene

podané odmietol.

K výroku o odmietnutí dovolania obvinenej S. G.:

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 57/2007).

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inštanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a následne aj v § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Porušenie práva na obhajobu je síce dôvodom pre podanie dovolania [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], avšak zákon (teda Trestný poriadok) pre uplatnenie takéhoto dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé aj bezvýznamné porušenie tohto práva zakladá vyššie označený dovolací dôvod).

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011.

Za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú, a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011).

Vychádzajúc z ustanovenia § 272 ods. 3 Trestného poriadku obvinený je síce v rámci práva na obhajobu oprávnený navrhovať dôkazy a určitý dôkaz aj sám zabezpečiť, je ale na úvahe orgánov činných v trestnom konaní a súdu, ktoré z dôkazov vykoná, respektíve zabezpečí. V rámci práva na obhajobu v konaní pred súdom je povinnosťou súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritorným rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť, alebo ho odmietnuť, alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 116/2014).

Súd vykonávajúci dokazovanie teda návrhmi strán ani ich názormi, čo do rozsahu dokazovania, nie je viazaný. Je výlučne na zvážení súdu, vykonanie ktorého z dôkazov má pre rozhodnutie veci podstatný význam, a vykonanie ktorého naopak, nie je právne významné, keďže pre vydanie rozhodnutia nie je podstatné, koľko dôkazov je vykonaných, ale aká je ich dôkazná sila (argumenta ponderantur, non numeratur). Súd je však povinný s návrhmi strán v konaní, čo do rozsahu dokazovania, sa vysporiadať.

Z predloženého spisu je zrejmé, že podaním zo 14. mája 2015 obhajoba navrhovala v konaní pred okresným súdom vypočuť svedkov U. I., A. G., Dr. U. G. a Dr. W. M.. Podaním z 18. januára 2017 (išlo o písomne pripravený konečný návrh obhajcu v odvolacom konaní) vykonanie žiadneho dôkazu obhajoba ani nenavrhovala, len konštatovala, že výsluch svedka O. Z. vykonaný nebol. Na strane druhej je nutné pripustiť, že vypočuť tohto svedka obhajoba navrhla na hlavnom pojednávaní konanom súdom prvého stupňa 19. mája 2015. Okresný súd však tieto návrhy na doplnenie dokazovania na hlavnom pojednávaní konanom 20. októbra 2015 zamietol, pričom prokurátor Krajskej prokuratúry Bratislava na spomínanom hlavnom pojednávaní návrhy na doplnenie dokazovania nemal a návrhy obhajoby v tomto smere navrhol ako nedôvodné zamietnuť.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa (strana 8 - 9) je zjavné, že okresný súd zamietol vyššie uvedené návrhy obhajoby na doplnenie dokazovania, pretože výsluchy navrhovaných svedkov nesúvisia s prejednáványm skutkom, keďže svedkovia z Maďarska by mohli vypovedať len k spoločnosti E. a k jej činnosti v Maďarsku, nie k prejednávánemu skutku, pritom zo žiadneho dôkazu vykonaného v prejednávanej veci neplynie, že by títo svedkovia mohli k veci niečo uviesť a rovnako tak svedok O. Z. nepožičal obvineným žiadne peniaze, pretože tak konal poškodený D. samostatne, preto uvedený svedok nemá s prejednáványm skutkom nič spoločné.

Z uvedeného je teda zrejmé, že súd prvého stupňa sa vyššie uvedenými dôkaznými návrhmi obhajoby zaoberal, procesne naň reagoval a pred meritórnym rozhodnutím, teda pred vyhlásením v úvode tohto rozhodnutia označeného rozsudku, ich zamietol. Zároveň v dôvodoch spomínaného rozsudku, ako je to vyššie uvedené, okresný súd vysvetlil, prečo dotknuté návrhy na doplnenie dokazovania zamietol, pričom tento obsah a rozsah vlastnej úvahy okresného súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov, ktorú nie je možné považovať za svojvoľnú, či arbitrárnu, dovolací súd v rámci dovolacieho konania, nie je oprávnený preskúmať, pretože by to odporovalo viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkovým stavom podľa § 371 ods. 1 písm. i), veta za bodkočiarkou, Trestného poriadku, podľa ktorého správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť (primerane už spomínané rozhodnutie najvyššieho súdu publikované pod číslom 7/2011).

Vo vzťahu k námietkam týkajúcim sa nespôsobilosti do konania pribratého tlmočníka K. J. tlmočiť pri výsluchu svedka O. I. D. na hlavnom pojednávaní konanom 19. mája 2015 sa žiada uviesť, že v zápisnici o uvedenom hlavnom pojednávaní je zachytený jasný a zrozumiteľný obsah výpovede dotknutého svedka s tým, že spomínaného hlavného pojednávania sa zúčastnili aj obhajcovia obvinených, no žiaden z nich námietky proti tlmočeniu počas výsluchu vyššie uvedeného svedka nevzniesol a z obsahu spisu ani nevyplýva, že by niektorý z nich žiadal v priebehu konania o opravu zápisnice o dotknutom hlavnom pojednávaní v tomto smere.

Vyššie uvedené námietky preto dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zjavne nenapĺňajú.

Podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednáváný trestný čin nepripúšťa.

V tejto súvislosti sa žiada uviesť, že obvinená v podanom dovolaní vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu plynúcemu z vyššie citovaného ustanovenia § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku neuviedla žiadne vecné argumenty svedčiace jeho naplneniu, pritom úlohou dovolacieho súdu nie je domýšľať si, či hľadať, v čom by mohli spočívať konkrétne dôvody obvinenej námietok (primerane napríklad

rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 518/2019). Úlohou dovolateľa, povinne zastúpeného v dovolacom konaní obhajcom, je chyby, ktoré sa napadnutému rozhodnutiu alebo konaniu tomuto rozhodnutiu predchádzajúcemu vytýkajú, vecne špecifikovať, teda konkrétne vymedziť dovolací dôvod, pričom následne je vecou dovolacieho súdu dovolateľom vecne vyšpecifikované chyby podriaďiť pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu a posúdiť, či tento dovolací dôvod aj naozaj zakladajú (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 120/2012).

Napriek tomu nad rámec uvedeného už len pre úplnosť najvyšší súd dodáva, že obvinenej bol v prejednávanej veci uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov, teda taký druh trestu, ktorý zákon za prejednaný trestný čin pripúšťa, pričom spomínaný trest bol zároveň uložený v medziach upravenej zákonom ustanovenej trestnej sadzby [po znížení dolnej hranice trestnej sadzby trestu odňatia slobody stanovenej zákonom (od 10 do 15 rokov) v dôsledku použitia zmiernovacieho ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona].

Obvinená teda zjavne dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku námietkami uvedenými v podanom dovolaní nenaplnila.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia spočívajúca v tom, že skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho (prípadne miernejšieho) trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/29/2018, 2Tdo/26/2019, 5Tdo/48/2018).

V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolací súd teda hodnotí zistený skutkový stav vyjadrený v takzvanej skutkovej vete v rámci konania o dovolaní, len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu k zistenému skutkovému stavu súdmi nižších stupňov. Správnosť a úplnosť skutkového stavu zisteného súdmi v pôvodnom konaní, ako to už bolo uvedené, dovolací súd však nesmie skúmať a meniť.

Obvinená videla naplnenie dovolacieho dôvodu plynúceho z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku v tom, že v jej prípade nebola naplnená objektívna, ale ani subjektívna stránka trestného činu, zo spáchania ktorého bola uznaná vinnou.

Obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a) Trestného zákona sa dopustí ten, kto na škodu cudzieho majetku seba alebo iného obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu veľkého rozsahu, pričom podľa § 125 ods. 1, veta prvá a štvrtá, Trestného zákona škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur; škodou veľkého rozsahu sa rozumie suma dosahujúca najmenej päťstónásobok takej sumy (teda 133.000,- eur).

Podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona účastník na dokonanom trestnom čine alebo na jeho pokuse je ten, kto úmyselne poskytol inému pomoc na spáchanie trestného činu, najmä zadovážením prostriedkov, odstránením prekážok, radou, utvrdzovaním v predsavzatí, sľubom pomôcť po trestnom čine (pomocník).

Zo skutku ustáleného okresným súdom, s ktorého vymedzením v takzvanej skutkovej vete rozsudku

súdu prvého stupňa sa krajský súd bez výhrad stotožnil, v podstate plynie, že obvinená vedela (konala po vzájomnej dohode s obvineným), že obvinený v úmysle získať finančné prostriedky, predstieral zástupcom spoločnosti O. S. W. K., že cez spoločnosť S., s.r.o. I., zastúpenou práve obvinenou ako konateľkou, zabezpečí spoločný podnik, v dôsledku čoho spoločnosť O. S. W. K. poskytla spoločnosti S., s.r.o. I., a to na účet, ktorého majiteľkou bola obvinená, pôžičku v sume 250.000,- eur na zabezpečenie spoločného podniku, na podklade zmluvy o pôžičke z 22. februára 2012, ktorú podpísala za spoločnosť S., s.r.o. I. obvinená, pričom uvedené finančné prostriedky obvinená z účtu postupne vybrala pre obvineného a použila pre vlastnú potrebu.

Z uvedeného je teda zrejmé, že obvinená poskytla obvinenému „svoju“ obchodnú spoločnosť a svoj účet a uzavrela zmluvu o pôžičke na prijatie peňažných prostriedkov, ktoré od poškodenej spoločnosti podvodným konaním (predstieraním vytvorenia spoločného podniku, na zrealizovanie ktorého potrebuje pôžičku) vylákal obvinený, čím naplnila po objektívnej stránke všetky znaky trestného činu, z ktorého bola uznaná vinnou.

K námietke obvinenej spočívajúcej v tom, že v jej prípade nebola naplnená subjektívna stránka trestného činu, z ktorého bola uznaná vinnou, je potrebné uviesť, že aj záver o zavinení páchatel'a musí byť preukázaný výsledkami dokazovania. Z vykonaného dokazovania musí logicky vyplynúť zistenie, či v prejednávanej veci je/nie je prítomné zavinenie v zmysle trestnoprávnom a v akej forme, čo je síce záver právny, ale aj právny záver o subjektívnych znakoch trestného činu sa musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania rovnako ako záver o objektívnych znakoch trestného činu. Avšak skutočnosti psychického života významné pre právny záver o tom, či tu je/nie je zavinenie a v akej forme, sú predmetom dokazovania práve tak, ako všetky ostatné okolnosti naplňajúce znaky trestného činu a nemôžu byť teda realizované, respektíve prehodnocované v dovolacom konaní dovolacím súdom (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Tdo/22/2013, 6Tdo/49/2015).

Ako to už bolo vyššie uvedené, dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Tento dovolací dôvod preto nemôže naplňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchatel'a k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkované, t. j. tak ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenie, ktoré sú jej obsahom, a ktoré nie je možné akokoľvek doplňať a meniť (rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 3/2011).

Zo skutku ustáleného okresným súdom, s ktorého vymedzením v takzvanej skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa sa krajský súd bez výhrad stotožnil, v podstate plynie, ako to už bolo uvedené, že obvinená vedela (konala po vzájomnej dohode s obvineným), že obvinený v úmysle získať finančné prostriedky, predstieral zástupcom spoločnosti O. S. W. K., že zabezpečí spoločný podnik, na realizáciu ktorého potrebuje pôžičku, pričom zmluvu o pôžičke podpísala práve obvinená, sumu 250.000,- eur od poškodenej spoločnosti prijala obvinená na účet, ktorého bola majiteľkou, pričom požičané finančné prostriedky nepoužila na realizáciu spoločného podniku, ale poskytla ich po ich výbere obvinenému, prípadne použila pre vlastnú potrebu.

Takto ustálené skutkové okolnosti nepochybne svedčia o úmyselnom zavinení na strane obvinenej, ktorá chcela spôsobom uvedeným v trestnom zákone porušiť záujem chránený týmto zákonom, v zmysle § 15 písm. a) Trestného zákona.

A pokiaľ obvinená v tejto súvislosti poukazovala na zásadu „ultima ratio“, k tomu sa žiada uviesť, že aplikácia tejto zásady, podľa ustálenej súdnej praxe, prichádza do úvahy len pri posudzovaní závažnosti prečinu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona v rámci použitia takzvaného materiálneho korektívu

(primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 96/2014), čo nie je prípad prejednávanej veci, keďže obvinená bola uznaná vinnou z obzvlášť závažného zločinu.

Vyššie uvedenými tvrdeniami preto obvinená ani dovolací dôvod plynúci z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku zjavne nenaplnila.

Záverom k odkazu obvinenej na obsah záverečných rečí jej obhajcu a obsah jej odvolania podaného v prejednávanej veci proti rozsudku súdu prvého stupňa sa žiada uviesť, že podľa § 385 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Podľa ustálenej súdnej praxe viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Chybu vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 120/2012).

Zhrnúc vyššie uvedené je nutné zopakovať a pripomenúť, že dovolanie nie je ďalším odvolaním, jeho dôvody sú formulované podstatne užšie ako dôvody odvolania a keďže ako mimoriadny (teda nie bežný) opravný prostriedok prelomuje právoplatnosť konečného rozhodnutia zakladajúceho stav právnej istoty, jeho použitie, ako to vyplýva už z jeho názvu, je mimoriadne. Z tohto dôvodu sú aj kladené vyššie nároky na formuláciu jeho obsahu, čomu zodpovedá aj požiadavka zákonodarcu, aby každý obvinený bol pri podávaní dovolania a v dovolacom konaní zastúpený obhajcom (§ 373 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), ktorého úlohou je chyby, ktoré sa napadnutému rozhodnutiu alebo konaniu tomuto rozhodnutiu predchádzajúcemu vytýkajú, vecne špecifikovať, teda konkrétne vymedziť. Nie je totiž, ako to už bolo naznačované, úlohou dovolacieho súdu opätovne preskúmať všetky napadnuté výroky pôvodného rozhodnutia a im predchádzajúce konanie prihliadajúc i na chyby, ktoré neboli vytýkané, ak zakladajú dovolací dôvod (toto je úloha odvolacieho súdu), ale „len“ konkrétne dovolateľom vecne vyšpecifikované dôvody podriaďiť pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu a posúdiť, či tento dovolací dôvod aj naozaj zakladajú. Nie je úlohou, ako to už bolo uvedené, dovolacieho súdu iniciatívne vyhľadávať chyby napadnutého rozhodnutia, prípadne konania mu predchádzajúceho ale „len“ posúdiť dovolateľom (zastúpeným obhajcom) v dovolaní vecne špecifikované vady.

Nakoľko obvinený A. G. podal dovolanie oneskorene a obvinená S. G. vadami, ktoré uviedla vo svojom dovolaní, zjavne nenaplnila ňou uvedené, ale ani žiadne iné dovolacie dôvody, Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí odmietol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. a) Trestného poriadku a dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.